

Съветската киноартистка С. КЛИЧЕВА
във филма "Далечната годеница"

Манифест на дейците на културата в защита на мира

На 25, 26, 27 и 28 август т. г. в стария полски град Вроцлав (преименуван от германците на Бреслау) се състоя световният конгрес на дейците на културата в защита на мира. Присъствуваха са около 500 делегати и гости от най-изтъкнатите представители на културата от всички страни, като: писателите Фадеев, Шолохов, Еренбург, академикът Тарле, журналистът Заславски, кинорежисьорите Пудовкин и Чиаурели, художникът А. Герасимов — от СССР, проф. Ирена Жолио-Кюри, художникът Пикасо и поетът Луи Арагон (Франция), писателите Хоуард Фаст и Алберт Кан, певецът и киноартист Паул Робсон (С.А.Щ.), поетът Пабло Неруда (Чили), писателят Мартин Андерсен-Нексе (Дания) и др. Български делегати на конгреса бяха: писателят Людмил Стоянов, академик Дончо Костов, акад. Георги Наджаков, проф. д-р Кс. Иванов, Тод. Самодумов, народ. артист Кръстю Сарафов, народ. артист Хр. Бръмбаров, художникът Вл. Димитров — Майстора, композиторът Люб. Пипков, свещ. Витан Кечев. След изслушване изнесените доклади, конгресът приел с бурни аплодисменти Манифеста в защита на мира.

Ние, дейците на културата, науката и изкуството, събрани от 45 страни в полския град Вроцлав, се обръщаме към интелектуалците в света.

Ние напомняме за смъртната опасност, която доскоро заплашваше човешката култура. Ние бяхме свидетели на фашисткото варварство — унищожаване на историческите и културни паметници, преследване и погубване на умствените работници, пълно погаване на всички духовни ценности, при което бяха заплашени съвестта, разума и прогреса.

Човешката култура бе спасена с върховно напрежение на всички демократични сили — СССР, Англия и САЩ, с героичната борба на народната съпротива в завладените от фашизма страни, с цената на нечувани жертви и лишения.

Но, въпреки волята и желанията на народите от всички страни, шепа корисни хора в Америка и Европа, наследили от фашизма идеите за расово превъзходство и отрицание на прогреса, усвоили похватите му да разрешава всички въпроси със силата на оръжието, отново посягат на духовното богатство на народите.

Културата на европейските страни, внесли огромни ценности в съкровищницата на човечеството, е изправена пред опасността да загуби националните си характерни черти.

В редица страни — Испания, Гърция, Латинска Америка — враждебните на прогреса сили не само запазват, но и отново създават огнища на фашизма.

Противно на разума и съвестта, потискането на човешки същества и цели народи, наричани цветни от угнетителите, продължава и даже се усилява.

Хората, които възприеха методите на фашизма, провеждат в своите страни расова дискриминация и преследват прогресивните дейци на науката и изкуството.

Научните открития, които биха могли да облагодетелствуват човечеството, се използват за тайно произвеждане на средства за разрушение, с което се излага и изопачава същинското предназначение на науката.

Човешкото слово, изкуство под господството на тези хора се използва не за просвета и сближение на народите, а за разпалване на долните чувства на човеконенавистничеството, за подготвяне на война.

Като вярваме твърдо в необходимостта от свободното развитие и разпространение на постиженията на прогресивната култура, ние, в името на мира, прогреса и бъдещето на човечеството, протестираме срещу каквото и да било ограничение на тая свобода и подчертаваме необходимостта от взаимно разбирателство между културите и народите в интереса на световната цивилизация.

Като съзнава, че съвременната наука е разкрила нови огромни сили, които неизбежно ще бъдат използвани било в полза, било във вреда на човечеството, конгресът протестира против използването на науката за разрушителни цели и зове да се положат всички усилия за широко разпространение на знанията в цял свят, за използване на науката за най-бързо намаляване бедността, невежеството, болестите и лишенията, от които страда голямата част от човечеството, а също така да се помогне за намаляване ограниченията за свободното движение на хората, които служат на делото на мира и прогреса и ограниченията за свободното обнародване и разпространяване на книги, на резултати от научни изследвания и на всички научни и културни постижения, които служат на същите цели.

Народите в цял свят не желаят война и имат достатъчно сили да запазят мира и културата от посягателствата на новия фашизъм.

Интелектуалци от цял свят!

Ние носим голяма отговорност пред своите народи, пред човечеството и пред историята.

Ние издигаме глас за мир, за свободно културно развитие на народите, за тяхната национална независимост и тясно сътрудничество.

Ние призоваваме всички хора на умствения труд във всяка страна да обсъдят нашите предложения.

Да се свикат във всички страни национални конгреси на дейците на културата в защита на мира. Да се създадат навсякъде национални комитети в защита на мира.

Да се укрепват международните връзки на дейците на културата от всички страни в интереса на мира.

Кинофестивалът в Чехословакия

Лозунгът: »За нов човек, за по-добро човечество«, който бе поставен като мото на Третия международен кинофестивал в Марианске Лазне (Мариенбад), привлече вниманието на прогресивните среди от целия свят, които искаха да видят как бихме могли да се борим чрез киноизкуството срещу силите, които спъват човешкия прогрес. Всеки, който се бе заинтересувал от фестивала, навярно е помечтал, гледайки емблемата, която го символизираше: верига, една от брънките на която е от перфорирана целулоидна лента. Ясен беше смисълът на тоя символ: тънкия филмов пояс е равноценно звено на веригата, съставена от свързаните в едно общо цяло принципи, способстващи за раждането на новото, свободно и щастливо човечество. С тия символи и лозунги тазгодишният международен кинофестивал в Чехословакия показва, че си поставя и голямата задача — да въздейства морално-обновително върху бъдещето развитие на световната кинематография.

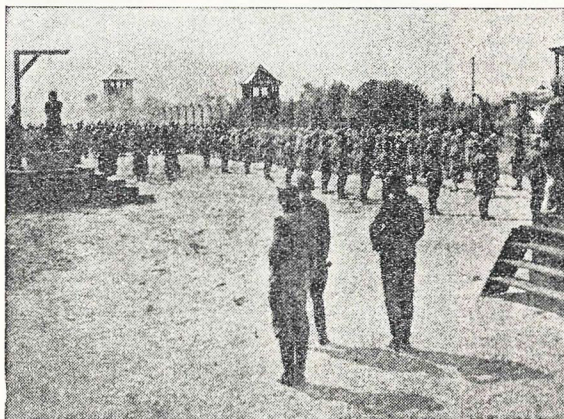
Този, именно, характер на Третия международен кинофестивал в Чехословакия го поставя в коренно различие не само от предходните го фестивали в Марианске Лазне, но и от другите международни фестивали — в Кан, Брюксел, Венеция и др. Докато фестивалите в Марианске Лазне през 1946 и 1947 г. представляваха само прегледи на филми от световната продукция, без конкурсна преценка и изборен план, което ги определяше като национални с международно участие, тазгодишният фестивал отбеляза една еволюция. Той получи изцяло международен характер и бе организиран на базата на съревнование и конкурсната преценка, с което се приближи до международното значение на другите европейски кинофестивали, без обаче да приема тяхното търговско назначение, като средство за световно лансиране на продукции. Отличителното — това, което припада на Чехословакия кинофестивал своя стойност и значение, е неговото едновременно провеждане в Марианске Лазне, със жури от интелектуалци и киноспециалисти, и в големия работнически център Злин, където филмите бяха преценявани от жури, съставено изключително от представители на работничеството в заводите »Бата«. Между редицата премии, които трябваше да се присъдят в тия два града, бяха и двете първостепенни награди: премията на труда (за най-художествено отразяване идеята за труда и строителството) и премията на мира (за най-добрия филм, провеждащ идеята за световен демократичен мир). Чрез тия две премии, именно, Третият чехословаки кинофестивал се стремеше да осмисли лозунга, под който бе проведен: »За нов човек, за по-добро човечество«.

На фестивала участваха с по няколко игрални и документални кинокартини следните страни-производителки: Съветският съюз, Съединените щати, Англия, Франция, Полша, Италия, Швеция, Норвегия, Дания, Холандия, Швейцария, Унгария, Израел, Аржентина и Мексико. Някои от тия страни, между които и България, участваха само с късометражни документални филми. Югославия се отдръпна от участие

то поради основни несъгласия с фестивалния комитет по избора на филмите, с които тя трябваше да участва.

Съветската кинематография се представи със шест филма: »Сказание за Сибирската земя«, »Лекарят Пирогов«, »Руският въпрос«, »Моята далечна любима« (»Далека невеста«) (тюркменско студио), »Третият удар« (украинско студио), »Животът в цитаделата« (естонско студио). Американците участваха с двата филма: »Стъпкани цветя« и »Най-хубавите години от живота ни«; Англия — с два филма: »В неделя всякога вали« и »Сам на себе си палач«, Франция — с два филма: »Братя Букенкан« и »Антоан и Антоанета«; Полша

сценарно изкуство — на А. Первенцев за сценария на филма »Третият удар«; за цветен филм — на »Сказание за Сибирската земя«; за музикално оформяване — на композитора Хачатурян за музиката във филма »Руският въпрос«; за научно-популярен късометражен филм на съветския документален филм »Те виждат отново«. В Марианске Лазне бяха отбелязани с »почетно признание«: за операторска работа — съветският филм »Лекарят Пирогов« и за мултипликация — съветският приказен филм »Гърбавото конче«. На словашката продукция »Бялата тъмнина« бе дадена наградата за най-добрия чехословаки филм, представен на фестивала.

Сцена из филма »Освиенцим«.

Ванда Бартова в »Освиенцим«.

участва само с филма »Освиенцим«; Швеция — с два филма: »Любов под дъжда« и »Когато ливадите цъфтят«; Италия — с два филма: »Загубена младост« и »Трагична гонитба«; Швейцария — с филма »Белязаните«; Унгария — с два филма: »Обсадата на Бестерц« и »Някъде в Европа«; Аржентина — с филма »Испанска сюита«; Мексико — с два филма: »Рио Ескандидо« и »Перлата«; новата държава Израел се представи с първия си игрален филм — »Бащината къща«. Чехословакската кинематография се яви на фестивала с новия словашки филм »Бялата тъмнина« на режисьора Франтишек Чап.

И двете преценки — в Марианске Лазне и Злин — в главните си линии си сходят: и трите големи международни награди бяха присъдени на едни и същи филми. Първата голяма награда получи полският антифашистки филм »Освиенцим« на Ванда Якубовска, премията на труда бе дадена на съветския филм »Сказание за Сибирската земя« на Иван Пирьев, и премията на мира — на съветския филм »Руският въпрос« на Михаил Ром. Работниците в Злин отличиха с премия и съветския филм »Третият удар« на Савченко.

Освен тия главни премии в Марианске Лазне бяха дадени и наградите: за режисьорско изкуство — на Уйлям Уайлер за американския филм »Най-хубавите години от живота ни«, за операторско изкуство — на Габриел Фигуерос за мексиканския филм »Рио Ескандидо«; за артистично изпълнение — на Мадлен Робинзон за играта ѝ във френския филм »Братя Букенкан«; за

В Злин, обаче, този филм бе остро критикуван от работническото жури и остана без награда. Там отбелязаха с »почетно признание« шведския филм на режисьора Х. Фаустман »Когато ливадите цъфтят«, унгарския »Някъде в Европа«, на Бела Балаш и италианския »Трагична гонитба« на Джузепе де Сантис.

Резултатите от Третия международен кинофестивал в Чехословакия налагат някои съществени заключения и поуки. Преди всичко, на лице е неоспоримото международно утвърждаване на реалистичната напредничава кинематография на Съветския съюз и народните демокрации. Срещу тази победа на реалистичното кино се очерта упадък на киноизкуството в Америка и западните страни, подчинени вече на холивудската филмова експанзия.

Премираният за режисьорско изкуство американски филм »Най-хубавите години от живота ни«, който се изтъква от критиците като един от най-прогресивните американски филми през последната година, разработва сюжета за безизходността на бойците от фронта, след завръщането им в Америка. Подхванал с реалистичен замах и с похватно чувство за отговорност тоя сюжет, авторът е създал няколко забележителни моменти на жизнена правдивост, без обаче да се е доближил до разрешаването на тази интересна проблема. Въпреки възнуващите сцени из живота на трима бивши фронтовици, с примиренчески си край тоя филм си остава типична холивудска продукция, в която истината неотменно се прелива в

Сцена из филма „Сказание за сибирската земя“

лъжата и разумът на зрителя се приспива в упойката на капиталистическата заблуда. Трагедията на безръкия герой от войната се превръща в сензационна демонстрация на един американски патент за изкуствени ръце, с които може да се пише, да се работи, да се яде и да се свири на пиано и с които — видите ли — човек може да бъде дори обикнат от младо момиче, да се задоми и да бъде щастлив. Всички трудности и противоречия в този филм са само случайни явления, които не трябва да обезкуражават, защото в края на краищата всичко се отправя към добър и успокояващ завършек на печалната в някои места на филма история.

В мексиканския филм »Рио Ескандидо«, премиран за операторско изкуство, е вложена идеята за участието на интелигенцията в просветата на селското работничество, в подобряване на неговото социално положение. Сценарият е разработен по метода на критическия реализъм и сюжетът се развива правилно, надъхан е със страстна омраза към мракобесието на народните потисници, но крайното му разрешение си остава идеалистическо, с издигане на изолирания личен подвиг за една »свобода«, чиито реални контури остават замъглени. Филмът е »постановъчен« — с декоративен кадър в стила на мексиканския импресионизъм, на който стил са подчинени както сценировката и играта на артистите, така и работата на оператора. Затова от този мексикански филм с правилна тематическа насока, оставят трайно впечатление не идеята, не и сюжетът, а чисто формалистичните достижения на едно високо операторско изкуство.

Въпреки даровитата игра на Мадлен Робинзон, която получи премия за артистично изпълнение, френският филм »Братя Букенкан«, не засяга издълбоко съзнанието на зрителя, не го трогва. И тук »любовта« в драмата между мъжа — пияница, изоставената съпруга и нейния приятел, е централна задача на един сюжет, който е вече омръзнал на кинозрителя. »Прогресивността« на героинята, която се бунтува срещу религията, мрачната обстановка на едно пристанище, която иска да придаде някаква »социалност« на сюжета, не могат да отделят този филм от упадъчността и жалката бездейност на следвоенното западноевропейско киноизкуство.

Нищо ново и интересно в идейно и тематично отношение не дава и отбелязаният с »признание« в Злин шведски филм »Когато ливадите цъфтят«. От претенцията му да отрази борбата на земеделските работници за подобряване на техния живот, не остава нищо, защото от »социален«, сюжетът на филма се прелива в най-обикновена любовна драма със сантиментално-трагичен край.

Унгарският филм »Някъде в Европа« подхваща по нов начин познатия мотив за безпризорните деца, но не дава никакво разрешение на проблемата, затова си остава един, до известна степен интересен, но без никаква идейност, възобновителен опит на следвоенната унгарска кинематография.

Злинските работници удостоиха с »признание« и италианския филм »Трагична гонитба«. На фестивала бе представен също и друг един италиански филм — »Загубена младост«. И двата филма са най-обикновени авантюристични »сензации« с гангстерски приключения и »оригинални« убийства, където образът на човека е изопачен до истеричност, а трудовият народ е представен като безнадеждно дезориентирана тълпа. Малките зрънца от някаква прогресивност, от идейността, която тук-таме проблясва в тия италиански филми, остават неразвити в сред празния шум на тяхната сензационност. Някои критици наричат тия филми »реали-

Из филма „Руският въпрос“.

стични«, като смесват идейно-съдържащия реализъм с грубия натурализъм и опортюнистичната бездейност.

Английската кинематография се представи с два филма, един от които бе — »Сам на себе си палач«. Работническото жури в Злин даде унищожителна преценка на тази упадъчна кинокартина, в която един загадъчен английски аристократ държи затворена в замък си своята умопобъркана съпруга, измъчва до смърт любовницата си — учителка на незаконната му дъщеря и на края умира, спасявайки лудата си жена от подпаления от нея замък. Злинските работници поискаха този филм да бъде веднага забранен за публично представяне.

Въпреки това тяхно искане, обаче, цяла седмица след фестивала филмът »Сам на себе си палач«, се прожектираше, заедно с редица гангстерски и други реакционни американски филми, в централните пражки кина.

Такива бяха филмите на западноевропейската и американската кинематография, представени като »социални« и »прогресивни« на фестивала в Чехословакия. Тяхното участие на това международно състезание даде още една възможност на съветското кино и на киното в страните на новата демокрация да възтържествува и утвърди единствения правилен път за преуспяване на киноизкуството. Шестте големи премии и три отличия, дадени на съветските филми, голямата международна награда, с която бе удостоен полският реалистичен филм »Освиенцим«, подчертават неоспоримата истина, че възходът на киноизкуството е въпрос на правилен метод в кинотворчеството. И, че единствен правилен творчески метод е реализмът. А това значи: правдиво отразяване на живота на трудовете хора, правдиво отразяване борбите и мечтите му за светло бъдеще. Това значи още: киноизкуство, чиято цел е издигането и просвещаването на народа, а не разлагане на морала и притъпяване на борческия устрем на работническата класа — каквото е назначението на реакционната кинематография в капиталистическите страни.

По този именно път — трасиран и заздравен от могъщото съветско кино на социалистическия реализъм, ще се развиват кинематографиите на народно-демократичните страни, които са се устремили към изграждането на социализма.

Пантелей Матеев

Из филма „Най-хубавите години от живота ни“.

През втората половина на юли в Чехословакия се състояха едновременно два международни кинофестивала — в Марианске Лазне и в Злин. Това бяха твърде различни фестивали и всеки от тях бе по своему интересен.

Европа привикна през последните десетилетия към кинофестивали. Рекламният шум и търговските спекулации придружават международните състезания от този род.

Оценката на кинокартините се дава от жури, съставено от представители на участващите във фестивала страни, и главно при оценката бяха формалните достоинства на филма.

Още с обявяване официалната програма на III Международен кинофестивал в Марианске Лазне на участващите стана ясно, че установените традиции при подобни международни конкурси този път ще бъдат нарушени. Най-напред, принципно нов беше характерът на премиите. Бяха установени две политически премии: »премия на Мира« и »премия на Труда«. След това бе обявен официалният лозунг на кинофестивала — »За новия човек, за по-добро човешко общество«. Такова идейно отношение към изкуството рязко ограничи възможността за присъждане премии на гангстерските или оперетни филми, с които Америка наводнява европейските страни. Журито на кинофестивала, в което участваха само чехи — критици и кинематографисти, направи предварителен отбор на филмите.

Борбата между кинематографиите на СССР и държавите на новата демокрация от една страна и Америка, Англия и Франция, от друга — определи целия характер на фестивала. Кинозалата, където се прожектираха филмите, често ставаше арена на борба между двата свята. Чехословацката интелигенция, която жадно се интересуваше от съветското киноизкуство и изкуството на страните от новата демокрация, търсеше в това съревнование отговор на много въпроси, които я вълнуваха. На фестивала присъствуваше и буржоазна публика, очакваща тук обикновените развлечения. И ако ли тази незначителна по количество публика напускате залата в знак на протест, загдето на съветската кинематография присъждаха твърде голям брой, според нея, премии, то основната маса зрители възторжено поздравяваше съветските делегати на фестивала и всеки нов съветски филм.

Ако ли фестивалът в Марианске Лазне външно и да повтаряше малко нещо традициите на европейските кинофестивали, то първият международен кинофестивал на трудещите се в Злин се оказва съвсем ново явление. Злин е работнически град. Тук се намират известните фабрики »Бата«.

Градът е разположен в долина и за прегледа на филмите бе използван естественният планински амфитеатър, който заобикаля Злин. Там имаше само 3,000 места за сядане, но това не смущаваше зрителите, които с горещ интерес следеха кинофестивала. Хората идваха с одеала, разполагаха се на земята и запълняха гигантския амфитеатър на стотици метра. Работниците от »Бата«, работниците от други заводи разположени 10, 20 и даже 30 клм., учениците от училищата при фабриките и заводите, селяни от съседните села — всички след свършване на работата вед-

Два кинофестивала

От М. Ром

нага се отправяха към Злин, за да присъствуват на прегледа на филмите. 20,000 зрители — такъв беше обикновеният брой на всекидневните посетители на фестивала в Злин. Към 10 часа вечерта бръмчащата тълпа изпълняше амфитеатъра до самата гора и при светлината на прожекторите представляваше някакво особено вълнуващо зрелище. Тълпата се смееше, пееше, разговаряше, в очакване да започне прожектирането. Чрез високоговорителите се предаваха революционни песни.

Сцена из филма „Братя Букенман“.

Фестивалът се откриваше всекидневно от представител на народната управа на »Бата«, който даваше отчет за изпълнението на плана, а след това се прожектираше хроника на града Злин, снимаща същия ден. Така, например, ние, съветските делегати на фестивала, се видяхме на екрана в деня на нашето пристигане.

Журито на фестивала в Злин също така беше необикновено: в състава му влизаха не професори и режисьори, а 260 представители на фабрики, заводи, рудници — работници, работнички, селяни — прости хора. След всяка прегледана вечерта кинокартина, на сутринта те с необикновена сериозност я обсъждаха, след което гласуваха. Според условията на фестивала те имаха право да поставят до 5 точки за идейното съдържание на филма и до 3 — за формалните и технически достоинства. Материалите по обсъждането и гласуването се изпращаха във фестивалния комитет за окончателно отчитане на резултатите.

Отначало фестивалът в Злин изглеждаше спомагателно мероприятие, и никога не предполагаше, че той ще играе такава голяма роля. Но, когато работническото жури отправи до правителството предложение да се забрани английският филм »Сам на себе си палач«, представителите на буржоазните кинематографии се завълнуваха. Все по-голям брой журналисти започнаха да се стичат тук, редица делегати се прехвърляха от хотелите на Марианске Лазне в Злин, а в деня на тържественото закриване присъствуваха посланиците и

аташетата на седем държави, министри, кметът на Прага и огромно количество журналисти, кинорежисьори, актьори.

Както е известно съветската кинематография удържа победа и на двата кинофестивала. В Марианске Лазне от три равноценни, главни премии съветската кинематография получи две принципни премии: »премията на Мира« (за филма »Руският въпрос«) и »премията на Труда« (за филма »Сказание за Сибирската земя«). Бяха й присъдени още четири премии: за най-добрия сценарий (»Третият удар«, за най-добрия цветен филм (»Сказание за Сибирската земя«, за най-добра музика (»Руският въпрос«) и за най-добрия научно-популярен филм (»Те виждат отново«, а освен това два »почетни диплома« — за мултипликационния филм »Гърбавото конче« (»Конек-горбунок«) и за операторска работа (»Пирогов«). В Злин от четирите равноценни главни премии съветската кинематография получи три: за филмите »Сказание за Сибирската земя«, »Руският въпрос« и »Третият удар«.

На двата фестивала голям успех има и полският филм »Освиенцим«, създаден в традициите на съветското киноизкуство, което бе признато в целия печат. Кинокартината »Освиенцим« получи и на двата фестивала по една от главните премии.

Когато в Злин на огромния екран се появиха първите кадри на някакъв американски филм, мисля, че не само аз, но и всички присъстващи изведнъж разбраха, че този заместител на изкуството не може да разчита на успех у истински демократичния зрител, у хората, които строят новия живот. На тях тези филми са враждебни и чужди. В същото време радостно беше да се гледа какъв ентусиазъм поздравяваше 20-хиладната аудитория съветските кинокартини. Появяването на другаря Сталин във филма »Третият удар« предизвика бурна овация и се превърна в гореща демонстрация на братската дружба на народите.

Някои критици в Марианске Лазне ни упрекваха в тенденциозност, като казваха, че сме били забравили заветите на Станиславски, че не търсим вече положително в отрицателното и отрицателното в положителното, че твърде рязко отделяме в човечеството доброто и злото.

Злинските работници с необикновена убедителност разрешиха този спор. Аз не забелязах в тях никакво желание да търсят в Макферсон от »Руският въпрос« положителни черти. Подпалвачите на войната те смятат за подпалвачи на войни и като към такива се отнасят към тях. Горещо приеха злинските зрители заключителната реч на Смит във филма. Този епизод няколко пъти биваше прекъсван от бурни аплодисменти.

И по-рано знаех, че западната кинематография е тежко болна, че е наситена с убийства, еротика, любовни драми и всевъзможна патология. Но никога не очаквах, че след нарочното отбиране, което бе извършено от журито на фестивала, на екрана ще се окаже толкова количество изстрели, удушвания, полудавания, пиянства и всевъзможна кал. Убийства по най-различни начини! Особен успех в това отношение постигнаха италианците. Те надскочиха даже

(Продължава на стр. 10)

Из новата монументална съветска кинопродукция „Сталинградската битка“.

Международен преглед

СССР

Филми за ВКП (б) и международното комунистическо движение

В Ленинградската студия за научно-популярни филми ще бъдат снети серия учебни филми за историята на ВКП (б) (Все съюзната комунистическа партия-болшевики) и международното комунистическо движение. Видни учени, писатели и общественици ще вземат участие в написването на сценариите на филмите. До края на 1948 г. ще бъдат готови три филма: „Манифестът на комунистическата партия“, „Болшевишката партия в борбата за индустриализация на страната“ и „Болшевишката партия в борбата за колективизация на земята“.

Независимо от учебната им стойност, тези филми имат широко обществено-културно значение и се очакват с голям интерес както в Съветския съюз така и в чужбина.

Маркс-ленинското образование на киноработниците

Миналата година 680 московски творчески и ръководни киноработници започнали широко изучаване на марксизма-ленинизма в клона на Московския университет при М-во на кинематографията на СССР.

Изпитните комисии са отбелязали голямата и сериозна работа на киноработниците през учебната година. За това свидетелствуват самите резултати от изпитите. Така, от 468 слушатели

във философския факултет, 235 са изкарали изпита по история на СССР с отличен успех и 145 — с добър. Добри резултати са постигнати и в икономическия факултет. От 89 слушатели по политическа икономия отлична бележка са получили 36 души и добра — 28.

Между отличилите се слушатели са: Лев Кулешов, най-старият съветски киноработник (автор на книгата „Основи на кинорежисурата“, която скоро ще бъде отпечатана на български), лауреатите на Сталиновата премия — режисьорката И. Сеткина и операторът Г. Троянски, заслужилите артисти на РСФСР Т. Гурецка, А. Кмит и др.

Светлинни киновестници

В някои украински села се изготвят седмични светлинни киновестници под заглавие „Седмични новини“.

Светлинният киновестник се изготвя върху чиста неемулсирана филмова лента, като текстът и рисунките се нанасят с обикновено мастило или туш и цветни мастила.

*

В Московската студия за научно популярни филми се работи върху цветния филм-лекция „Прозъхнал живот“. Режисьор — В. Шнайдеров; научен съветник на филма — академик А. Опарин.

*

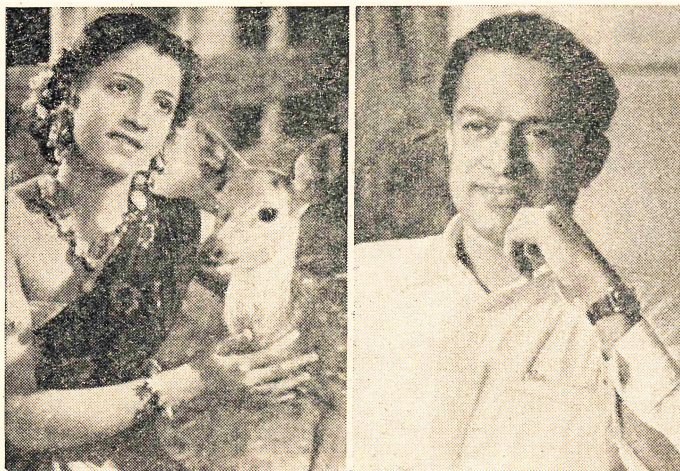
Варшава през тази година ще има три нови кинозали, които ще помогнат значително на жителите на града да се върнат наново към нормалното мирно време посещение на представленията. Много кинозали през време на войната са били разрушени, а тези, които сега работят, са винаги препълнени. За да се купи билет е необходимо гражданите да се редят на дълги опашки. От новите кинозали едната ще има 1500 места, другите две — по 1200 места.

Англия

Фирмата „Лондон-филм“ е привършила филма „Ана Каренина“ по Толстой. Режисьор на филма е големият френски режисьор Жюлиен Дювие. Главната роля се изпълнява от Вивиян Лей.

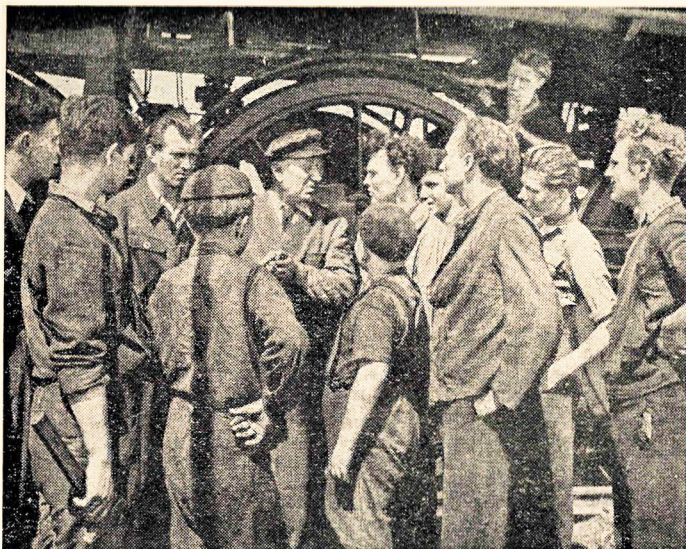
Финландия

Увеличението в броя на кинозалите във Финландия за една само година е почти 100%: броят на кинозалите се е увеличил от 250 на 460.

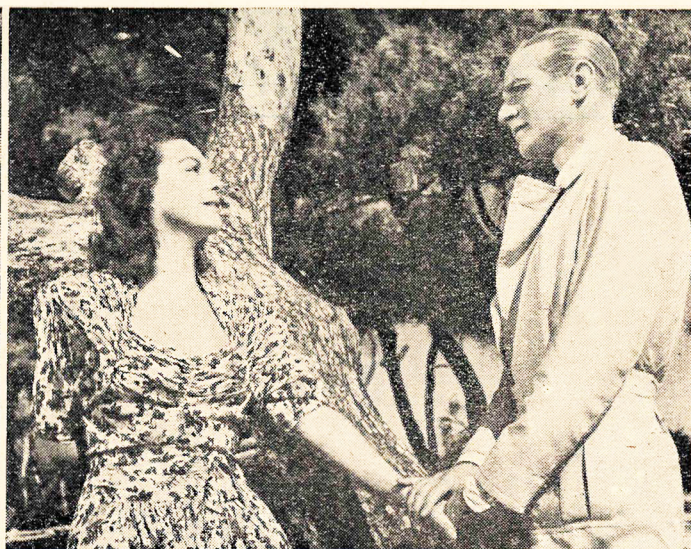

Сцена из индийския филм „Шакунтала“ с артистката Джайшре.

Индийският кинорежисьор и актьор В. Шантарам.

Сцена из новата чехословашка кинокартина „Железният дядо“.

Рене Сен-Сир и Пиер-Ришар Вилм във френския филм „Хубавото пътуване“

Франция

През 1947 г. френските кинопроизводители са вложили в производството сумата 20 милиона и 186 хиляди долара. Реализираните приходи обаче не са надминали 15 милиона и 126 хиляди долара. Тази статистика показва ясно тежката криза, която френската кинематография преживява благодарение на спогодбата Блум-Бърнс. Между другото се отбелязва и значително увеличение на цената на производството. Докато до 1941 г. френската киноиндустрия снимаше средно само 1 филм годишно, чиято цена не надминава 13 милиона франка, то през 1945 г. са били снет 20 филма по 13 и повече милиона франка, а през 1946 год. цената се увеличава на 25-30 милиона франка за всеки филм. През 1947 година увеличението нараства и са били снет 11 филма по 40 милиона франка всеки. Обаче приходите от чуждите филми през това време са се задържали достатъчно високо, макар да са малко по-малки от тези през 1946 г. Само американските филми през 1946 г. са имали приход 11 милиона и 700 хиляди долара.

Нови филми

Жан Кокто снима филма „Ужасните родители“, според неговата едноименна пиеса. В главните роли участвуват Жан Маре и Жозета Дей. Участвуват още Ивон де Бре, Габриел Дорзия и Марсел Андре.

Режисьорът Жак Севарак снима кинокартината „Зигомар“, по сценарию на Леон Саз.

Рене Клеман, режисьорът на „Борба за релси“, ще започне наскоро снимането на един филм според сценарий на Пиер Бост и Жан Оранж, чието временно заглавие е „Три дни любов“. Този филм ще бъде в две версии,

френска и английска. Главни изпълнители: Жан Габен и Иза Миранда.

Във Франция ще бъде снет един нов музикален филм „Съдбовосна песен“; като главни изпълнители са били поканени известната съпругеска двойка Марта Егерт и Ян Кипура, които понастоящем се намират в Рим, където привършват филма „Бохеми“.

Жан-Луи Баро пресъздава на екрана образа на Анри Дюнан, основателя на „Червения кръст“, в един филм на известен френски режисьор Кристиан Жак.

Италия

Режисьорът Нунцио Мала-сома снима филма „Белият дявол“ по сюжет от Толстой (в миналото същият филм е бил снет с Иван Мозжухин в главната роля). Сегашните изпълнители са: Росано Брати, Анета Бах и Ролдано Лупи.

Привършена е кинокартината „Лоенгрин“ — музика по Ри-

хард Вагнер. Главни изпълнители са: Рената Тебалди, Джачинто Продели и Г. Маласпина. Снемат се два нови итало-френски филма: „Рокамбол“ и „Отмъщението на Бакара“. И двата филма ще бъдат режисирани от френския режисьор Жак де Барончели.

Привършен е итало-френският филм „Гибралтар“, с участието на Ани Дюко и Луи Салу.

Индия

Доскоро Индия не е имала собствено филмово производство и филмите, които са се прожектирали, били внасяни от странство. Едва от няколко години в Бомбай са били създадени първите филмови ателиета на „Раж-камалфилм“. Кинокартините, които снима тази фирма, са предимно с исторически и битови сюжети и са предназначени за местния пазар. Напоследък са били снет следните филми:

„Рамжоши“ — исторически филм с главни изпълнители индуските артисти Ман Моан и Ханза Уадкар. Режисьор Шантарам, „Шакунтала“ — със Шандра Мо-

ан и Джайшре. Режисьор Шантарам.

„Моят дом на хълмовете“ — драматико-психологичен филм с главни изпълнители Ванмала и Улас. Режисьор Шантарам.

„Пътуване в живота“ с изпълнители: Бавурао Пендаркар, Шандракант, Моана и Найан Тара.

„Пътешествието на Доктор Котнис“ с главни изпълнители Джайшре и Шантарам, който е и режисьор на филма.

„Градинарят“, митологически филм.

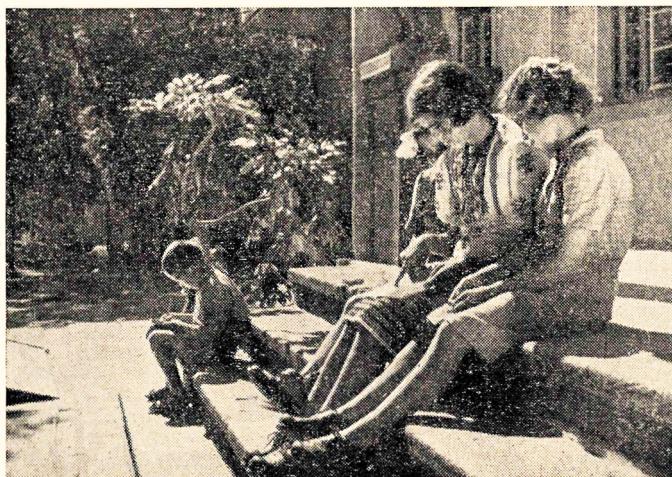
„Светът на слепия“, с Ман Моан, Лиля Читнис и Мунар Султана.

Унгария

Във връзка с клеветите на „Гласът на Америка“, че в Унгария няма свобода на печата, че чуждите журналисти не могат да пътуват свободно, че не се внасят свободно „западни“ филми, унгарският министър на външните работи с едно комунике е опровергал тези лъжи и обвинения, с които се целй да се смушава мирната работа на унгарския народ. Относно филмите в комуникето на министъра се дават следните сведения: от 14 август, 1947 г., до 1 март 1948 г. в тринадесет премиерни кина на Булапеща са били представени 110 филма от които 43 американски, 20 френски, 19 съветски, 15 английски, 6 датски, и 7 — италиански, германски и унгарски. Това значи, че „западните“ филми представляват 80% от общия брой на прожектираните филми, и че твърдението на „Гласът на Америка“, че не се внасят свободно „западни“ филми, е съвсем неоснователно.

Швеция

Според една шведска статистика, броят на кинематографните зали в Швеция възлиза сега на 2.462, което представлява едно увеличение с 20 зали само в сравнение с миналата година.

Из българския културен филм „Ромските деца в България“.

„СКАЗАНИЕ ЗА СИБИРСКАТА ЗЕМЯ“

Много естествено беше, че »Сказание за сибирската земя« като цветен филм, привлече особено внимание на цялата наша публика, като я развълнува и накара да го посети няколко пъти и да размишлява и разисква върху него. Ето тук именно, е големият успех на »Сказание за Сибирската земя«. Кината, където той се прожектира са винаги препълнени. Хиляди зрители по два и повече пъти вече го гледат с нестихващ възторг.

И този успех на филма не идва само от техническото достижение в цветовете, не дори и от играта на талантливите артисти, а се дължи на цялостното оформяване на филма, тематика, художествена и идейно-политическа целеустременост, сценарна работа, постановка, изпълнение на артисти, музика, техническо реализиране.

И той покорява именно като завършено художествено произведение. За тези качества той получи Сталиновата премия в началото на тази година и три премии на кинофестивалите в Чехословакия преди 2 месеца.

Основната идея на филма е ролята и значението на изкуството (в частност на музиката) и основният дълг на неговите творци. А като подтема и спътстваща идея авторите на сценария Н. Рожков и Ев. Помещиков са прокарали идеята за популяризиране на Сибир с неговите огромни девствени богатства и красоти, а наред с това — привличане новите вдъхновени съветски хора на работа във всички отдалечени краища на родната земя, които са любими, ценни и значими наравно със шумните и бляскави градски центрове. И на трето място е показана любовта и отношението на новия съветски човек към родината.

И ние виждаме, че постановчикът на филма известният съветски режисьор Ив. Пирьев не само че не е пренебрегнал тези спътстващи идеи във филма, но по майсторски начин е успял да ги отрази и постави в хармонична връзка с основната идея на филма.

И наистина, колко дълбоко всички сибиряни обичат своя див, суров, но прекрасен и богат Сибир. И те твърдо усядат в най-отдалечените му области, за да изграждат неговото процъфтяване. И това те понасят не като някакъв тежък дълг, а като радостен, целеустремен, творчески живот.

Тук, в тази среда именно, ние виждаме да е поставен на разглеждане и въпросът за любовта. Влюбен е шофьорът Бурмак, влюбена е Настенка, прислужница в чайната, влюбена е певицата Малинина, влюбен е и пианистът Балашов, а също така е влюбен и другият прославен пианист Оленич. Но колко различна е любовта на последния от любовта на Бурмак напр. или от любовта на Балашов, главния герой на филма. Тук именно много от любителите на »дълбоките психологически драми« могат да бъдат малко разочаровани, но в замяна на това, в душите си те искрено завидват на хора като Бурмак, Настенка, Балашов, които знаят и

могат да обичат по нов, дълбоко човечен начин, за които любовта не е само егоистично и еротично чувство, а и стимул за жертва на личното щастие, за да изгради щастieto на любимия човек.

И тук, именно, в далечните сибирски тайги, ние виждаме да се доразвива основната идея. А именно, че изкуството и в частност музиката, като най-непосредствено и масово въздействащо върху човешката душа, трябва да бъде посветено на народните маси. Да бъде споделяно с тях, да отразява техните борби, мъки, мечти и постижения. Да ги вдъхновява за нови успехи и подвизи, да укрепва вярата им и да им вдъхва самочувствие на свободни хора, хора победители и зидари на един нов още по-съвършен обществен строй.

Из филма „Сказание за сибирската земя“

Творците в изкуството и в частност музикантите, не трябва да се ограничават, като самовлюбения Оленич напр. само в търсене славата, бляскавите успехи в салоните и в градовете. Те трябва да потърсят народа, пръснат по тайги, заводи и колхоза, в задполярните зимовища и на дълъг и шир по великата и необятна родина, да проникнат в неговата душа. Там е истинското признание, там е дълбокият и несравним успех, който постига Андрей Балашов с простата си, но вдъхновена музика пред сибиряните в чайната. И с право именитата певица Малинина, попаднала случайно там, гледа като омагьосана, възторжена, колко дълбоко, колко неотразимо действа балашовата музика и разбира, че това е дълбокият смисъл на изкуството, и затова сама взема участие в тези скромни концерти. »Има два вида музиканти, — казва чичото на Малинина, — едни, които бляскаво подражават на установени образци в музиката, и други, които търсят свои пътища, които намират начин да покажат величието на своя народ, неговата душа, неговият устрем«. Такъв е именно Балашов, неговият любим ученик, в чийто талант той никога не се е съмнявал, но който изпълнявайки на фронта своя отечествен дълг е загубил подвижността на едната си ръка и поради това завинаги се е лишил от възможността да стане виртуоз-

пианист. Но, разбирайки дълбокия смисъл на изкуството, неговите велики стимули и възможности и неговото основно предназначение, Балашов достига до нови форми, като създава своята епична оратория, в която сам взема участие като рецитатор и която има грандиозен успех.

По такъв начин, основната идея добива убедителен израз, покоряваща жизнена правдивост.

Андрей Балашов, а това значи всеки здрав художник, в която и да било област на изкуството, вижда не бедната и проста чайна, в далечната сибирска тайга, а — хората, народа. Същият този народ, който понесе огромни мъки и с нечуван героизъм защити родината и разгроми врага, народът, който сега се е запретнал да гради новото благоденствие и да изгражда комунизма, народът, който му помага да изживява своята лична мъка в най-тежките часове на живота му, като го заобикаля с любов, внимание и преданост.

В това направление филмът се явява извънредно възпитателен и за нашите хора на изкуството, някои от които смятат, че истинското изкуство може да се създаде само в столицата...

Голямото изкуство, художествено-реалистичното изкуство, което в нашата величавата епоха отразява Новите хора, раждащи се на синюра между старото и новото, което мобилизира и вдъхновява, е нужно като хляба, на нашия народ. Това изкуство ще намери широката и възторжена публика и ще изиграе своята велика роля, па макар да се демонстрира и в някое провинциално училище!

По начало »Сказание за Сибирската земя« е музикален филм. Затова и неговото музикално оформление е била доста тежка и отговорна задача. Но Н. Крюков се е справил бляскаво, като е съчетал по майсторски начин класическата западноевропейска музика, със старинната руска музика, с руската класическа музика, със съвременната боева песен и с революционно-романтичната музика, за да стигне в ораторията до истинска епична музика!

В този филм музиката е не само съпровод, но и мощен двигател на действието.

Артистичното изпълнение, е също така на завидна висота. Дружников в ролята на Балашов е с малки изключения истински превъплотител на образа. С прекрасните си външни и гласови данни той се е добрал до един жив, убедителен и увличащ образ.

Андреев в ролята на Бурмак е по-близко до съвършения образ, търсен от създателите на филма. Колко жизненост, колко топлина и сърдечност има в този образ на грубоватия човек с почти детска душа. На същата висота се намира и образът на Настенка, на младата и талантлива артистка Василева. Простата съветска девойка, минала през огъня на Отецествената война, здравата сибирянка, неотстъпваща пред никакви трудности, сърдечната, жизнерадостна работничка, за която няма унизителна работа, няма лоши хора, която навсякъде вижда красотата и дори хора, за която трудът е песен за родина-

та. Редко по-жизнерадостен образ може да се намери в съветската и в световната кинематография!

Ладина в ролята на певицата Малинина влага много дълбочина, художествена мярка и искреност.

Останалите образи също така са майсторски изваяни и допринасят за художественото изпълнение.

И в този филм съветските майстори показват високо майсторство в масовите сцени. Незабравими ще останат сцените в началото на филма през време на войната в Бреслау. Една истински епична картина, която покорява със своята композиция, с вътрешната динамична връзка, с напрежението и дълбочината си. Особено, когато Балашов за свирва на рояла. Като че свири на душите на своите войници и другари!... Също така раздвижена, и наситена със живот е сцената в чайната в Сибир и сцената на пътуващия по Волга шлеп.

В постановъчно и техническо отношение филмът показва достижения, които надхвърлят прословутата американска филмова техника.

»Сказание за Сибирската земя« е цялостно, завършено, художествено, жизнерадостно и вълнуващо филмово произведение.

П. Здравелин

„РИМ, ОТКРИТ ГРАД“

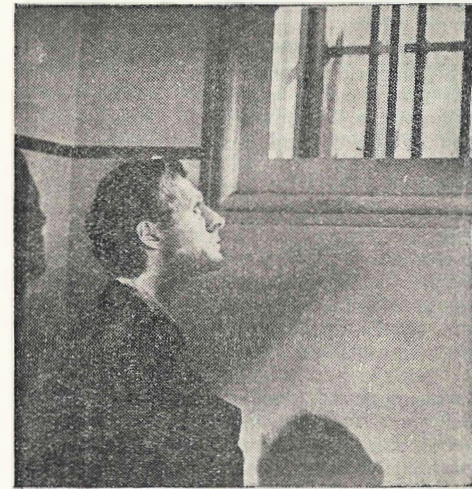
Последната страшна и опустошителна война, която демократичното и прогресивно човечество води за своето освобождение от варварското иго на кървавия фашизъм, за дълго време ще бъде богат извор на теми на висококачествени художествени произведения, както в областта на киното, така и в другите отрасли на изкуството. Защото за разлика от миналите войни, това беше война, която народите водиха колкото за своето национално, толкова и за своето икономическо и социално освобождение; защото по време на тази война и като нейна последица станаха решителни обществени преобразования в редица страни; защото войната изтъкна много нови проблеми от политически, социален и морален характер и защото най-после, изкуството днес, в това число и киното, трябва да бъде и вече става деен фактор в борбата на народите за мир, братство и социализъм, борба, която придоби широки размери именно вследствие последната империалистическа война.

Италианският народ, дълго време преди започване на войната води героична борба срещу установилата се на силствено власт на фашизма. Тази борба, обаче, доби особено широки размери след започване на войната и с окупиране на страната от »сюзническите« хитлеристки войски. Тогава борбата придоби ясно социален характер, защото беше оглавена и ръководена от италианската комунистическа партия.

Един епизод от тази борба е използвал известният прогресивен режисьор Роберто Роселини за да създаде своя вълнуващ реалистичен филм »Рим, открит град«, който спечели награди на международните кинофестивали и който бе забранен за прожектиране в самата

Италия от новите ѝ господари — американските империалисти.

За италианския народ войната беше натрапена от фашистите му управници и неговите сюзници-германските хитлери. Това беше война, въпреки »перспективите« за възкресяване на »Великата римска империя«, явно против интересите на широките народни маси, които с цената на неизброими човешки и материални жертви, трябваше да се бият за една кауза предварително обречена на неуспех. Такава беше същността на последната империалистическа война, която хитлеристките варвари поведоха срещу свободата на народите, срещу европейската цивилизация. И италианският народ, още от самото ѝ начало, поведе героична борба срещу тази война. Докато Рим е формално

Из филма „Земята ще бъде червена“

»открит град«, вътре в него се води друга страшна война, в която воюващи страни са на единия полюс — германските »сюзници«, подпомогнати от местните фашисти и на другия — борците от съпротивата на италианския народ. Това е война много по-жестоката от тази на бойната линия. Трудещите се дезертират от фронта и вътре в »открытия« град организират народа за съпротива и борба срещу неканения »сюзник«. Но врагът, който има на разположение всевъзможни средства за борба, в това число и помощта на местните фашисти, е решил да смаже на всяка цена тази съпротива. Доноси, подкуп, шпиониране, инквизиции. Колко ясно в тази напрегната борба изпъкват героизмът, безкористното, себежертвата, непреодолимата жажда за борба, победа и живот на бореците се народни синове и в същото време — жестокостта, подлостта и безскрупулността на потисниците. Нищо не е в състояние да сломи волята на бореците се. Нито дори невъобразимите инквизиции, на които биват подлагани.

Два момента спират вниманието на зрителя, като сериозна слабост за филма, който общо взето е със завидни качества. Това е недостатъкът ясно и убедително изтъкване ръководната роля на комунистическата партия в организиране и провеждане на съпротивата от

една страна и от друга — преувеличеното участие на църквата в тази борба. Едва при завършването на филма зрителът узнава, че героят на филма е комунист. Но дори и при този факт, постройката на действието е сложена така, че не проличава съвсем ясно организираното комунистическо ръководство на борбата. Не е показано най-важното за случая — наличието на ръководен комунистически център. Защото участието на отделните борци — комунисти в съпротивата, не е индивидуално явление. Тяхната организация, тяхната партия е, която ръководи и насочва действията им от по-малък или по-голям мащаб. От друга страна преувеличено е показано участието в борбата на църквата, респективно на нейни служители, в лицето на един от героите на филма. Това очевидно пристрастие не е чудно за обективния наблюдател на политическите събития в Италия, където след германската окупация дойде американската, и е ограничена свободата на творческите работници, особено когато трябва да се признае и изтъкне един исторически факт, като ролята и значението на Италианската компартия в борбата на италианския народ срещу фашизма.

Иначе, »Рим, открит град« е филм-постижение за новата следвоенна италианска кинематография. На лице е една завидна режисура, добра техника, сериозно и дълбоко актьорско изпълнение. Струва ми се, малко са филмите, които могат да се похвалят с естествено-стта и убедителността на масовите сцени, които, трябва да се забележи, не са правени в студио, а из самите улици на града. А моментите на разпита в германското гестапо, са сцени пълни с драматизъм и напрежение. Може би щеше да е по-добре, ако тези сцени бяха предадени по-малко натуралистично.

Йордан Величков

„ЗЕМЯТА ЩЕ БЪДЕ ЧЕРВЕНА“

Този филм на датската кинематография иска да покаже съпротивата в Дания през хитлеристката окупация. В неговия сюжетен център лежат саботажни действия, чрез които се типизира борбата и се осмислят събитията в тяхното драматично развитие. И филмът наистина постига ефекти и динамично напрежение, но по линия на сензационното. Не искам да кажа, че в »Земята ще бъде червена« няма и вътрешно оправдани действия както и драматични моменти, които въздействуват доста внушително. Обаче сценарният замисъл на кинокартината съдържа редица подправени и нагласени сценични епизоди и изненади, които нашият зрител наистина не може да приеме за жизнено правдив. По тоя начин и тематичната задача получава значително затъмняване от наситения с външни ефекти филмов израз на съпротивата, която път съществува съвсем изолирано от народа. Тя обединява предимно интелектуалци, които обаче водят стихийно борбата срещу окупатора и нямат ясен поглед върху историческите събития. Погледнете как заседават тия конспиратори: на масата

Два кинофестивала

(Продължение от стр. 5)

Америка. Във филма »Загубена младост« кулминационната точка е когато младият бандит убива своята любима. Очарователно красив блондин с къдрави коси, с твърд, жесток и мъжествен поглед завежда влюбената в него девойка в гората. И когато тя, радвайки се на неговата любов, се хвърля на шията му — той, както я държи в прегръдките си, руска в нея пет куршума един след друг. . . Казват, че буржоазната цензура е определила допустимата най-голяма продължителност на целувката на екрана, но в границите на определения метраж еротическите сцени достигат до такава животинска гнусота, че ми става жал за актьорите. . .

Действието в повечето от филмите става в градските вертепи, »на дъното«, там, где се събират разни пропаднали типове. Съвременната западна кинорежисура и кинодраматургия се любува на калта, разврата, мизерията и, погледната по същина, злостно клевети човека.

Патологическата жестокост, болезненият интерес към тъмните страни на човешката душа, дребнавото ровене в »психологически« нюанси — всички тези модни особености на следвоенната буржоазна кинематография не можеше да не окажат влияние на някои от творческите работници в страните на новата демокрация, които много години са били в плен на американските кинематографни традиции.

Ние се запознахме с цял ред чешки кинокартини, които се проектират в кинотеатрите на Прага. Трябва да кажа, че чехословашката кинематография, а така също и унгарската и полската, е сега в период на изграждане. Чехословашкото киноизкуство е затруднено в търсене на новия път от това, че редица режисьори се намират под влияние на упадъчната американска, френска и английска кинематография.

На фестивала бе представена само една художествена чехословашка кинокартина — »Бялата тъмнина«. Общо погледнато, това е добро, сериозно произведение, разказващо за дружбата на славянските народи и героизма на светските и чехословашките бойци. Но то носи, въпреки всичко, явни следи от непреодолените влияния на буржоазното филмово изкуство. Кинокартината е пасивна, прекалено психологична в драболиите, и безкрайно много се показват страданията.

При решаване на новите теми се забелязват отгласи от психологическо-импресионистическите традиции. Например, в един филм се говори за преливане на кръв, но по този повод на екрана звучи неземна музика, пробягват таинствени запетайки, бликат някакви фон-тани. Така се създава странна таинствена символика, безсмислена и ненужна. Но в повечето филми вече тържествуват новите тенденции. Художниците търсят сюжети, които възбудят прогресивния зрител, търсят теми, с които ще се помогне на младата държава в изграждане на новия живот. Все по-голям брой даровити творчески работници преминават в пътя на реализма, като внимателно се вглеждат в изкуството на Съветския съюз. Проявяват се млади

Сцена из филма »В неделя всякога вали«

режисьори, създават се енергични, бодри, оптимистични кинокартини.

Отлично впечатление ми направиха ясните по форма филми на младия режисьор Крейчик, който с последната си кинокартина »Погранично село« се явява като прогресивен работник на новото чехословашко киноизкуство. Същото може да се каже и за режисьора Вайс. В неговата нова работа »Зверове«, въпреки някои грешки, страстно звучи обществено-политическата тема. Този филм със своето острие е насочен срещу остатъците на чехословашката реакция. Изключително силно впечатление ми направи чешката рисуванa, и особено обемна, мултипликация. Произведението на художника и режисьор Трънка »Шпаличек« е необикновено обаятелно, свежо, с много хумор представено с кукли зрелище на народен празник. Интересни са, също така, агитационните куклени късометражки на режисьора Земан и рисуваните мултипликационни филми на Лготак.

Сега се снимат кинокартините »Превземането на Прага« и »Словашкото въстание«. В борбата между старото и новото побеждава новото, здравото, младото!

По-малко познавам полската и унгарската кинематография, но филмът »Освещенцим« достатъчно ярко свидетелствува за прогресивните тенденции на полското киноизкуство. Същото може да се каже и за унгарския филм »Някъде в Европа« на режисьорите Радвани Геза и Бела Балаш.

По такъв начин, срещу фронта на западните буржоазни кинематографии започва да изстрава фронтът на кинематографиите на страните на новата демокрация. Този фронт се оглавява от изкуството на Съветския съюз. В това е и основният смисъл на международните кинофестивали в Марианске Лазне и Злин. Съветската кинематография удържа там необикновено убедителна победа. Тя я бе удържала дълго преди да бъдат присъдени официалните премии. На упадъчните, издребнели, и макар понякога и формално изискани, но безкрайно жестоки и противонародни продукции на буржоазната кинематография, съветското киноизкуство प्रतिцопостави филми с огромна значителност, с яснота на темите, филми оптимистически, утвърждаващи живота, които носят високи мисли и събудят в човека най-хубавото в неговата душа.

ФИЛМИТЕ, КОИТО ГЛЕДАМЕ

(Продължение от стр. 9)

им винаги се намира бутилка алкохол! И ако те бленуват за мир, и ако мразят потисника и са готови да го убият, това го вършат също стихийно. Мишел мечтае за оня ден, когато ще чуе отново гласа на млекаря под прозореца, но той не вижда какво още трябва да се прави в деня на свободата, за да изчезне завинаги страшното чудозище на войната. За тия конспиратори само Хитлер е виновен за всичко! В това отношение предсмъртният разговор между Мишел и Драйер в затвора подчертава мисълта ни. »Ако, — казва Драйер, — съдбата не бе родила Хитлер, ние нямаше сега да чакаме смъртта си«. В този момент Мишел стои безмълвен. Така голямата идея на съпротивата в »Земята« ще бъде червена« изгубва своя дълбок исторически смисъл.

Филмът обаче държи публиката в напрежение с външните си ефекти: нощната гонитба и стрелбата, бягството с немския автомобил, нахлуването в завода Майц, сражението с гестаповците и героичният подвиг на Мишел, инквизициите, залавянето на предателя и т.н. Но в тия картини всичко е подправено и нагласено за сензационно въздействие.

В целия филм тази линия на криминални по външен и вътрешен израз картини подценява изобщо идеологичната стойност на съпротивата срещу нацистите като я представя очевидно неправдоподобна. Трябва да се признае, че точно в това отношение режисьорът на филма е успял да създаде съответни положения и сценични действия, които сами по себе си въздействуват динамично и държат в напрежение зрителя: разкъсаните и обезобразени ръце на Мишел подчертават натуралистично жестокостта на врага и ствадането на бореца. Попадането на предателя Прикен в ръцете на другарите му, представлява друг драматично убедителен момент, макар и не без известна пресиленост. Но филмът е художествено убедителен най-вече в играта на Мишел, в изпълнението на която роля артистът успява да предаде формата и съдържанието на съпротивителната борба. Може би земята наистина ще стане червена от кръв, може би Мишел ще загине, но неговата идея не може да бъде застреляна, тя ще възкръсне и от смъртта. . .

Тук филмът, макар и не по най-добрия начин, изяснява своята хуманитарна задача. За Мишел е ясно, че смъртта е част от делото за свободата, че омразата е сила, че идеята за правда не умира. Светът върви към добро! Тази мисъл пламти в очите и на тия борци от далечния север. А врагът загива, той се гърчи, сталинградците са по петите му и скоро гласът на млекаря ще пробужда отново датчаните.

Кинокартината »Земята« ще бъде червена« не поставя, нито разрешава правилно въпросите на съпротивата, не очертава единствено вярната позиция на идеологичната борба срещу потисника, не сочи реален изход от историческите събития, не се докосва до същината на социалния въпрос. Но в неговото разгръщане пред зрителя дълбоката човечност на борбата все пак въздействува положително на съзнанието.

Стефан Станчев

Сергей Юткевич

Юткевич принадлежи към тези режисьори, които донесоха на Съветския съюз широка известност. Макар и млад, той работи в изкуството повече от четвърт век. Още като младеж той е бил ученик на известния реформатор на руския и грузински театър, режисьора Марджанов. Също както своя учител той притежава огромно богатство от творческа фантазия, любов и ярки празнични бои, огромна жизнерадост.

Героите на Юткевич са силни хора със здрава психика, хора на действието, а не на неврастеничните колебания. Някои от тях понякога се отклоняват от своя жизнен път, сбъркват, но винаги намират в себе си сили да се изправят и да поправят грешката.

Патос и лирика, хумор и гротеска — ето палитрата на Юткевич в кинематографа и театъра.

Талантът на Юткевич се разгъна в пълна сила през годините на звуковото кино — неговите герои се нуждаеха от словото, за да се разкрият напълно. Един от първите съветски звукови филми »Златни планини« донесе огромен успех на режисьора. В този филм той се показва майстор, който пълно и уверено владее всички нови възможности на това изкуство. След това дойде »Срещнатият« — повест за първата сталинска петилетка, за раждането на социалистическото отношение към труда, който филм бе поставен от Юткевич заедно с режисьора Фридрих Ермлер.

Остро чувство за съвременността е характерната черта на Юткевич. Това чувство определяше и темите и режисьорското решение на неговите филми. Даже когато се обръщаше към исторически теми, разказвайки за първите години на съветската държава, той и в събитията от миналите години се стремеше преди всичко да показва тези качества на новите хора, на новия свят, които съставят силата на съветския патриотизъм. С това се обяснява тази актуалност, която отличава неговите историко-революционни картини »Човекът с оръжието« и »Яков Свердлов« — биографическо произведение за първия съветски председател.

През годините на световната война се разкри нова страна от дарованието на Юткевич: той се показа като сатирик и политически памфлетист.

Времето беше сурово, трагическо. Съветската страна напращаше всички сили да спре врага и после да го унищожи.

Юткевич усмиваше в своите филми Хитлер и неговата военна машина. И над страшния враг се смееха и фронтът и тилът. Това беш смях на хора, които са уверени в победата на своето право дело.

В своите сатирически филми Юткевич възроди безсмъртния чешки герой, храбрият солдат Швейк. Швейк, весел и

Сергей Юткевич на работа в своя кабинет

предприемчив, скриващ под маската на мут народната мъдрост и воля за съпротива, разобличаваше в картините на Юткевич чудовищната безсмисленост на хитлеровия механизъм за разрушение и поробяване. В математиката има начин на доказване, наречен »редукция ад абсурд« — свеждане към безсмислица. Този способ именно Юткевич приложи в своите сатирически филми.

И след това — »Освободена Франция«. Документална кинопоема за победения, но непокорен френски народ, за силата на съпротивата, за културата и разума на въстаналите против средновековното мракобесие на фашизма. »Освободена Франция« е благороден израз на приятелството на народите на Съветския съюз към свободолюбивия френски народ, когото не можах да сломят нито завоевателите, нито предателите — сътрудници на фашистите.

Юткевич изрази един от първите радости от победата. В прекрасния филм за младежите ученици от занаятчийските училища »Здравей Москва«, както и във филма »Младостта на нашата страна«, той възплъти това чувство ярко и красиво. Думата »красиво« тук трябва да се разбира и буквално. »Младостта на нашата страна« е документален цветен филм за традиционния спортен празник на съветската мла-

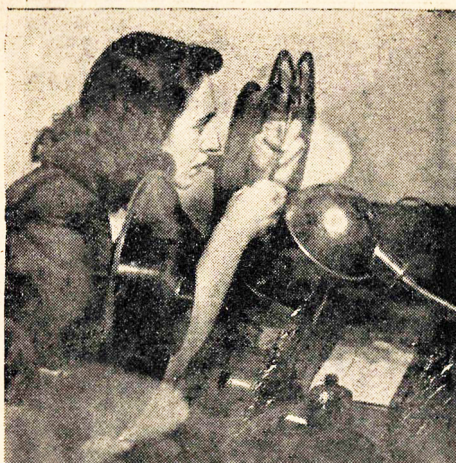
деж. Буйната симфония на неговите цветове съответствува съвършено на бликащата енергия на щастливата и здрава духом и телом съветска младеж. Кинодокументът доби сила на голямо художествено обобщение. И символичен е фактът, че на фестивала в Кан кинокартината »Младостта на нашата страна« бе удостоена с международната премия за мир.

Сега Юткевич завършва подготовката за снимането на филма »За приятелите — другари«, кинокомедия — цветен филм. Това е увлекателна повест за фронтовците от един полк, чието приятелство е изникнало и затвърдено през суровите изпитания на войната, и които след демобилизацията остават верни на традициите на бойното другарство и в даден момент се притичат на помощ един другиму.

Такъв е пътят на Сергей Юткевич — кинорежисьор, създател на редица забележителни филми. Ние по-добре ще разберем този път, ако знаем, че Юткевич не е само режисьор: той е педагог, възпитал множество млади режисьори и актьори в киното. Нему принадлежат редица превъзходни постановки в театрите на Москва и Ленинград. Той е талантлив и остър художник-график и заедно с това теоретик на изкуството и научен работник в кинематографията.

Учебни занимания в класа на проф. Юткевич във ВГИК. В средата, със светлото падо — Юткевич

Монтажът на филма е деликатна и отговорна работа. Монтажистката създава от различните сцени логичната връзка на кинокартината.

*„От всички изкуства за нас най-важно се явява киното.“
Ленин*

Киностудиото при Министерството на народната отбрана е първото държавно киностудио у нас. Веднага след 9 септември 1944 г. бе създадена, макар и не в големи размери, необходимата материална база: лаборатории, копирна, трикова, монтажна, озвучителна зала и други отделения, необходими за производство на учебни и късометражни пропагандни филми за войската. С крайно ограничения брой от филмови работници в киностудиото при М. Н. О. са създадени редица учебни филми, като: »Близка борба с танкове«, »Стрелба с пушка«, »Кое движи автомобила«, »Построяване понтонни мостове«, »Преминаване водни препятствия«, »Медицинска служба във войсковия тил«, »Спорт и отбрана« и др., които представляват ценно помагало за обучението на нашата народна войска.

Помощта, която се дава с тези учебни филми при обучението на войниците за овладяване военната наука и техническите средства, се състои главно в това, че редица действия на огнестрелните оръжия се показват нагледно. Така, напр., в учебния филм »Стрелба с пушка« се показват силите и посоките им при възпламеняването на заряда в патрона. Показва се съвсем нагледно ролята и значението на каналите в цевта на огнестрелното оръжие, значението на въртеливиото движение, а също и какво ще бъде движението на куршума, ако нямахме въртеливо движение. Нагледно ясно са обяснени мерната линия, траекторията, начините за точно мереие и др. Освен това, нагледно е показана скоростта, с която се движи куршумът, като се сравнява със скоростта на самолета и автомобила. Чрез средствата, с които разполага филмът, се достига онова, което преподавателите не биха могли да покажат нагледно на войника. Това е и целта на учебните филми.

Също така в учебния филм »Кое движи автомобила« всички процеси в цилиндъра на един четиритактов мотор са нагледно дадени. Войникът, водач на моторна кола, а също и останалите войници нагледно виждат движението на бензиновите пари, експлозията им в цилиндъра, работата, или пък ролята на сегментите и пр.

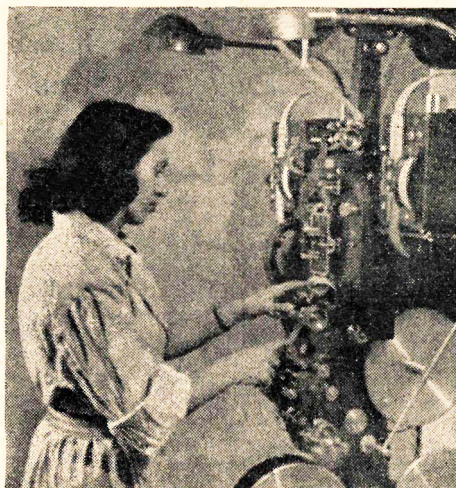
Освен това нагледно се показва решението на разни тактически задачи,

КИНОСТУДИОТО ПРИ МИНИСТЕРСТВОТО НА НАРОДНАТА ОТБРАНА

като напр. в учебните филми: »Близка борба с танкове«, »Медицинска служба във войсковия тил«, »Построяване на понтонни мостове«, »Спорт и отбрана« и др.

Покрай постигането на учебните цели с тези учебни филми се пропагандира силата и мощта на нашето оръжие и главно — значението на овладяването на военната наука и техниката. Вървейки по този път и само с упорит труд ще изпълним пожеланието на нашия любим м-р председател и вожд, др. Георги Димитров: »... щото ограничената ни по количество армия да бъде така боеспособна, с такава военна подготовка, с такава техническо съоръжение, че да струва за три пъти по-голяма армия«.

Също така, всички по-важни събития из живота на войската са отразени в редица военно кинопрегледи и културно-пропагандни филми, като »Парашутисти«, »9 май — празник на победата«,

На тази машина двата негатива — на картината и звука, се откопирват едновременно на една единствена филмова лента, която след проявяване става позитивното копие — готовия за прожектиране филм

Сцена из филма »Пътят към победата«

Тон-майсторът на работа. На тази маса става »смесването« на говор, музика и звукови ефекти.

»Безмоторно летиене«, »Лекуване ранени от Отечествената война«, »Ски състезания във войската«, »Конни надбягвания«, »Войската в помощ на селото«, »Труд за О. Ф. България«, »Прехраната във войската«, »Новобранци«, »1 май 1948 г.«, »Клетва«, »Физкультура във войската«, »Моряци«, »Войнишки клубове«, »По пътя на Ботев«, »Войници на труда« и др. С тези пропагандни и учебно-възпитателни филми, киностудиото решава и друга важна задача: популяризиране всред войската и народа героичните подвизи на народните командири през време на съпротивата, успехите на войската в овладяване на военната наука, отличниците, каквито има не само на стопанския сектор, но и тук, в казармата — в решително и бързо овладяване на сложната военна наука, в овладяване на най-трудното изкуство, отличници — творци на победата. Образец на такива филми са: »Парашутисти«, »Труд за О. Ф. България«, »Войници на труда«, »Войнишки клубове«, »1 май 1948 г.« и др. Всички тези и други произведения в киностудиото при М. Н. О. филми се прожектират във войсковите части с постоянните и подвижни кина и се посрещат с голяма радост и одобрение от войниците.

В киностудиото при М. Н. О. през 1947 год. е изработен технически (лаборатория, озвучаване, надписи и др.) игралният филм »В надвечерното« (режис. Ив. Фичев), който е първият игрален филм, изработен изцяло в държавното киностудио при М. Н. О. На скоро в киностудиото при М. Н. О. ще бъде завършен и големият документален филм »Пътят към победата«, който отразява героичните борби на нашия народ през черното фашистко робство и участието на българския народ в разгрома на немския окупатор — Отечествената война.

Продължавайки неуморно своята работа в студиото при М. Н. О., скромните, но предани на българския народ, народната войска и димитровското правителство, военни киноработници ще изработват нови и нови учебно-възпитателни филми за подпомагане обучението на нашата млада народна войска. Днес киностудиото при М. Н. О. макар и с ограничения, но твърде важни задачи е вторият кинопроизводителен институт след »Българска кинематография« в страната.

П. Христов
началник Киностудио М. Н. О.

Пътят към победата

В борбата против фашизма българският народ даде много скъпи жертви. От Септемврийското въстание през 1923 год. до победоносното въстание на 9 септември 1944 год. бе изминат тежък и кървав, но славен път на борба срещу свирепия терор и нечуваната експлоатация от страна на фашизираната българска буржоазия, начело с продажната дворцова клика на немския агент Борис Кобургски. Благодарение на тая борба и тия жертви днес ние се радваме на свободата си и стрим социализма в Народната република България.

За тая непримирима двадесет-годишна борба против фашизма ни разказва новият български документален филм „Пътят към победата“. Това е една филмова хроника, създадена по документи и материали, без да се е прибегвало до средствата и похватите, които се използват при игралния филм.

„Пътят към победата“ не е първият наш документален филм, но в поредицата документални и късометражни културни филми, като картина от по-голям мащаб, която за сяга по-голям период от време, с точно определена идея и определено съдържание, той е по горен етап. Авторът на сценарния план П. Христов и художественият ръководител В. Бакърджиев са имали ясна представа какво се иска от тях и са изпълнили добре задачата си, като са отмерили точно и отрязали вярно тия моменти от историята на борбата, които са най-характерни и типични. Макар на места преходът и връзката между отделните картини да не са много здрави, в композиционно отношение филмът представлява едно неделимо художествено цяло. С идеята си, със съдържанието си, с мислите и чувствата, които буди у зрителя, той вълнува и действа на съзнанието, и човек не може да не си извади необходимата поука: да продължава борбата против враговете на народа и „да пази като зеницата на окото си делото на 9 септември!“

Добре са предадени картините из съпротивителното движение през периода на войната 1942—1944 година. Поради липса на документи и материали, сцените са заснети с помощта на участници под ръководството и командата на техните командири. Може би тъкмо заради това, че е вложено опит и старание от страна на участващите, преживели борбата отново със същите чувства на страх и съмнение при отстъплението, на радост и възторг при нападението, възпроизведените сцени са живи, правдиви и убе-

дителни. Колко много затрогват и вълнуват такива моменти, като срещата между българските и югославски партизани, гдето двамата командири разучават плана за съвместно действие. После нападението срещу жандармерийската дружина, простото и с внушителна художествена убедителност нараняване на командира Славчо Трънски, израза на лицето му, спасяването му от другарите, заседанието на ЦК на БРП(к), въстанието през нощта срещу 9 септември, посрещането на героите-партизани, които слезат от планините, народният ентузиазъм и устрем напред... всичко това е дадено така живо и така убедително! Трябва обаче да посочим като съществен недостатък допустимият на някои места наивитет, като например картината с изпращането в Балкана на партизани в едно село. Нима така ставаше преди? Посред бял ден майката да изпраща своя син до пътната врата, да го целува едва ли не пред очите на всички и да му пожелава „на добър час“, а той да върви спокойно с пушка на рамо и раница на гърба, облечен в съвсем новички, специално приготвени дрехи, като че отива не да води война с врага, а на лов за яребици!

Ако, с известни изключения, първата част на филма, до въстанието на 9 септември, е предадена общо взето сполучливо, то втората част, която обгръща времето от 9 септември до днес, е по-слаба. По всичко личи, че създателите на филма не са могли да се справят с огромния материал, който са имали на разположение. Богатият документален материал, взет предимно от заснетите картини от нашите най-добри оператори Ал. Вълчев, В. Бакърджиев, В. Холиолчев и др. на фронта в Югославия и Унгария през Отечествената война, не е правилно избран и разпределен, за да се получи цялостна и художествена кинохроника за принос на българския народ във войната против хитлерова Германия. Много картини на места се повтарят по съдържание, някои дори — в буквалния смисъл на думата, други са взети от стари, видени вече и запомнени от публиката кинопрегледи, трети са съвсем неубедителни и наивни с неподходящото им използване. Иначе как да си обясним случая със сцената на танковото нападение, когато танковете минават над окопите, която се повтаря? Как да си обясним тия нескончаеми, без връзка и без нужда използвани батални картини, които нарушават единството в съдържанието на филма? Не може след такава спокойна сцена, каквато е тая, когато командирът на армията генерал Стойчев и помощник-командирът полковник Атанасов правят преглед на позициите след тежките боеве при Драва, изведнъж, без преход и без психологическа подготовка с други междинни сцени да се премине към страшно напрегнатата и динамична картина, каквато е нощният ураганен огън на катюшите! Би могло моментът на срещата при австрийския град Клагенфурт в Алпите между нашето главно командване и командването на британската армия за определяне на демаркацион-

Горе — П. Христов, автор на сценарния план и общ ръководител; В. Бакърджиев, режисьор. Долу — кап. Цонев и Г. Антонов, музикални оформители.

ната линия, заснет по фотография, да се намали до възможния минимум, за да не се явява като мъртва, неподвижна точка между предшествуващите го и последвалите го тъй живи и напрегнати моменти. Не е достатъчно също да се даде отношението на войничката маса към поразенската пропаганда на гетовци само с нахъсването на позивите, а трябва да се подчертае особено голямата заслуга на културните дейци, които допринесоха не малко с усилията си за морално-политическото единство на войската и от там — за победата. Не е дадена ролята и значението на помощник-командира, без когото в никакъв случай не бихме имали такива значителни успехи и победи във войната. Но въпреки тия недостатъци и грешки, втората част на филма има и много положителни качества. Трябва да се признае, че масовите батални сцени са добре заснети от операторите и с мярка използвани от режисьора на филма. Това се отнася особено за ония сцени от настъплението, когато нашите бойци атакуват и пленяват стотици и хиляди вражески войници. Не ни е известно от кой военен кинооператор е уловен тоя момент, но незабравим ще остане за зрителя с поразяващата си сила и жестоката правдивост моментът на атака. когато вражеските куршуми покосяват нашите бойци и те падат убити или тежко ранени в оврага. Това просто и естествено падане на земята с препъване, при което обективът на апарата е уловил премиянето на крака и е зафиксирал подмекката на ботуша с кабрите в един мъртвешки миг, говори така силно и така убедително, че сърцето на зрителя почти се свива до болка! Заслужават похвала нашите военни кинооператори, които с риск на живота си уловили много важни моменти из войната и дадоха ценен материал за нашата кинематография.

Филмът „Пътят към победата“ е не само ценен художествен документ за двадесет-годишната борба на българския народ против фашизма за свобода и по-добър живот, но и документ за сериозните усилия и грижи за издигане на нашето младо филмово изкуство на по-високо равнище. Пред нашата кинематография стоят големи и важни задачи, които тя трябва да разреши и, убедени сме, че с помощта на всички културни дейци и дори на цялата българска публика ще ги разреши в най-кратък срок.

Иван Мартинов

Сцена из филма „Пътят към победата“.

Пълното проваляне на един анти- съветски филм

В желанието си да създадат противосъветски настроения, американските империалистически среди поръчаха филма „Желязната завеса“, в който с всички средства на една безскрупулна, лъжливо-клеветническа пропаганда е опитано да се злепостави великата страна на социализма, Съветския съюз.

Но още докато е бил сниман, този филм е възбуждал протестите и възмущението на гражданството, което е искало спиране на работата.

Това отрицателно отношение към филма е било подчертано особено много при прожектирането му. То се е изразило както с извънредно слабо посещение, така и с открито проявеното негодувание на посетителите, които през време на прожектирането с висок глас подигравателно са коментирали наивно скърпените с антисъветска тенденция сцени, масово са освирквали филма и са напускали без да дочакат края.

Тези демонстрации са ставали редовно на всички представления в Америка, и това е станало причина Инициаторите и създателите на филма да признаят, че филмът не е имал успех и да го свалят от американските екрани.

С надежда, че в маршализираните европейски страни, „Желязната завеса“ ще се посрещне по добре, филмът е бил изпратен в Белгия и Англия. И тук, обаче, той е продължил своя път на проваляне. Както съобщава английската агенция „Ройтер“, по време на представянето му в един от най-големите кинотеатри в Брюксел публиката е прекъсвала прожектирането с възгласи „Да живее Съветският съюз!“, „Долу мръсната пропаганда!“ и др. В Англия публиката посрещнала с възмущение този „шлагер“ на американското „киноизкуство“. Демократичната общественост поискала спирането на филма. В английския парламент били отправени запитвания от комунистически и лейбъристски депутати, които поискали свалянето на „Желязната завеса“ от екрана. Министърът на вътрешните работи обаче заявил, че правителството няма да се намесва в този случай. Въпреки това и въпреки всекидневните реклами на „Таймс“ и другите буржоазни вестници, под напора на негодуванието на прогресивната английска общественост, лондонският кинотеатър „Plaza“, където филмът се прожектирал, побързал да го сваля от екрана!

По същия начин е бил посрещнат „Желязната завеса“ в Австралия. Още в първия ден на прожектирането му в града Аделаида възмутеното гражданство е направило опит да подпали кинотеатъра! Недоволството е стигнало до такива размери, че властта е била принудена да изпраща полицейски части, които да пазят кинотеатрите, в които става прожектирането на филма.

Случаят с провалянето на антисъветския филм „Желязната завеса“ показва, че политическото съзнание на народните маси в целия свят е вече много издигнато и, че даже една безогледна пропаганда, каквато е американската, не може да ограничи все повече нарастващото уважение, любов и доверие към Великия Съветски съюз, гордостта и съвестта на човечеството.

Две прочути съветски киноартистки, лауреатки на Сталиновата премия — Марина Ладина („Сказание за сибирската земя“) със своя син и Елена Кузмина („Руският въпрос“) със своята дъщеря.

ПУДОВКИН И БОРБАТА ЗА МИР

На световния конгрес на интелектуалците, който се състоя неотдавна във Вроцлав (Полша), присъства като делегат и прочутият съветски кинорежисьор Всеволод Пудовкин. В края на своята реч, която произнесе там, той казал:

»Борбата за мир означава защита за свободна творческа работа във всички страни. Поздравя на всички ония, които заедно с нас вярват в победата на истинската демокрация!«

ПАРИЖКАТА КИНОПУБЛИКА РЕАГИРА...

Напоследък в парижките кина е бил прожектиран кинопреглед със сцени от сегашната война в Палестина. Развалини, ранени евреи, ужас, който е добре познат. . . На този фон се явяват арабски войници, въоръжени и екипирани от англичаните, добре облечени. . . Публиката започва да свири. »Глъб-паша« — обявява дикторът. Свирканията се удвояват. Но има и едно лице, което ръкоплеска: една жена. . . Плесницата, която ѝ удари една друга жена, прозвучава като друго ръкоплескане. . . Наблизо седналите изразяват своето одобрение, и дамата получила плесницата — една елегантна дама — напуска залата побесняла от яд, загдето. . . ѝ е било възразено. . . Наоколо — смях на задоволство. На екрана червена катерич-

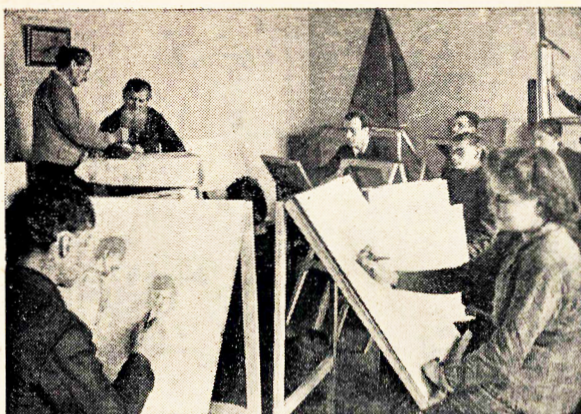
ЮГОСЛАВСКИЯТ КИНОРЕЖИСЬОР ТЕОДОР БАЛК ЗА ЕДИНСТВОТО НА КОМУНИСТИЧЕСКИТЕ ПАРТИИ

Известният югославски кинорежисьор и писател Теодор Балк е отправил писмо до комунистите-членове на Съюза на югославските писатели, с което осъжда антисоциалистическия дух, в който е протекъл конгресът на ЮКП (Югославската комунистическа партия). В това писмо между другото се казва:

»Социализмът не може да се построи без единството на братските комунистически партии и без единството на демократическите сили. С борбата против това единство се разрушава онова, което е постигнато досега.«

ка разиграва едно голямо куче. Публиката добродушно детски се смее. Явява се един агент (в залата, не на екрана) заедно с дамата, получила плесница, която посочва с пръст жената с бързо подвижната ръка. . . Агентът я поканва да го последва. »С удоволствие!« — казва мъжът, който е с нея. Те излизат с агента и побеснялата.

Но още катеричката и кучето не са завършили своите лудории, и жената и нейният кавалер се завръщат и заемат своите места в залата. »Поздравявам ви, госпожо. . . « — каза някой зад жената. »Естествено беше да постъпя така, господине. . . « отговаря тя.

Учебни занимания на студенти от художествения факултет при ВГИК (Всесъюзният държавен институт за кинематография), Москва.

ОПАСНО ЗА ПОКАЗВАНЕ . . .

Един от кореспондентите на агенция »Ройтер« съобщил, че в Малая цензурата е забранила прожектирането на повече от 50 филма, в които имало сцени на народно възмущение, тъй като »в сегашния момент е опасно да се показват такива сцени на азиатските зрители«.

А неотдавна, по заповед на колониалните власти е била свалена от екрана кинокартината »Повест за два града«, направена по известния роман на Дикенс. Съображението за забраняването на този филм е било, че в него имало епизоди от Френската революция.

»ЛОЯЛНО« КУЧЕ

След погромите извършени от проловутата »комисия по разследване на противоамериканската дейност«, в Холивуд царува атмосфера на потиснатост и страх. Фирмите-производители, опасявайки се да не изложат своята »репутация«, не позволяват на актьорите и режисьорите да си отворят устата. Журналистката Ли-лиан Росс пише в списанието »Ню-Йоркер«, че посетителите на »Метро-Голдуин-Майер« »вежливо, но решително се поканват да не обсъждат политически и каквито и да са други спорни въпроси, с когото и да било«.

Не е чудно, че при тази обстановка най-популярната (и най-безопасната) »кинозвезда« в Холивуд сега е . . . кучето »Ласи«. Един от сътрудниците на »Метро-Голдуин-Майер« казал на Ли-лиан Росс.

»Ние обичаме Ласи. Ние сме сигурни в Ласи. Ласи не може да постави студията в неудобно положение. Ето, Катрин Хепбърн държи реч в подкрепа на Хенри Уолас. А Ласи не държи реч. Трябва да благодарим на бога за Ласи.«

КИНОТЕАТЪР ПРИ ЗАВОДИТЕ »ШКОДА«

Преди 4 месеца е бил открит кинотеатър при заводите »Шкода« (Чехословакия). Прожекторният апарат е бил подарен на заводите от м-ра на информацията като награда за творческа и културна дейност.

Съобщаваме на нашите читатели, че поради увеличените разходи по издаване на списанието, продажната цена на един брой занапред ще бъде 30 лв.

ДО НАШИТЕ ЧИТАТЕЛИ

Мария Д., Пловдив; Татяна С. Занс и др. — Сергей Столяров преди да стане актьор е бил локомотивен машинист. Той идва в изкуството в първите години на революцията, като започва театралната си дейност в театралната трупа на известния съветски артист Алексей Дикий (»Кутузов«, »Адмирал Нахимов«, »Третият удар«). Много скоро 22-годишният младеж бил приет в трупата на прославения Московски художествен театър. Първоначалните роли, които изпълнявал, не били големи, но постепенно той задълбочавал своята актьорска индивидуалност и усъвършенствувал артистичните си качества.

За първи път той участвал в киното в 1934 година при снемането на филма »Световен рейс«, в ролята на началника на станцията. Следващата година той изпълнява две големи роли — на летеца във филма на Александър Довженко »Аероград« и на гимназиста във филма на Григори Александров — »Цирк«. От 1935 год. насам той непрекъснато участва във филми. Ролите, които Столяров изпълнява, се разделят на две основни групи: приказан роден герой и съвременния положителен съветски човек.

Към първите се отнася ролята на Руслан във филма »Руслан и Людмила«, ролята на Иван във филма »Василиса Прекрасна« и образа на Никин във филма »Безсмъртният Кащей«. Към вторите се отнася ролята на капитан-лейтенант Белеев във филма »Моряци« и водолаза Феодор във филма »Загиването на орела«.

В образите на героите — съветски люде, които е създавал Столяров, винаги има благородство и готовност за подвизи — характерни черти на днешния съветски човек.

Други образи, които е създавал Сергей Столяров са: княз Оболенски във филма »Иван Грозний« и комичния образ на хусара Фадей във филма »Старинен водевил«. Сега той се намира в разцвет на творческите си сили. Последният филм, в който сме го гледали е »21 импулс« в ролята на минотърсача Разговоров.

Вики и Ани, Самоков; Лорета и Глория, Ловеч — Снимката и биографията на Рита Хейуърт сме поместили в бр. 7, год. II-ра.

Соня, Пловдив — »Пътят на всяка плът« е американски филм.

Димитър Ст. Захариев — Писмата си отправяте на адрес: »Българска Кинематография — кино отдел« ул. Белчев № 7.

Андрю Мурадян, София — »Благосъщител крадец« е английска продукция. Цитираните, артисти, за които става дума, са от английски произход.

Мишон, Копринка и др. — По въпросите за държавната театрална академия се обрънете към Народния театър — София.

Моника и Лия, София — Артистът в ролята на Дюков във филма »Осемте героини« се казва Джордж Рийс. Негова снимка и биография за сега не можем да поместим.

Иванка Начева, Пловдив — Нямаме сведения за гер-

Сергей Столяров във филма »Старинен водевил«.

манските филми, за които питате.

Джавид, Кричим — За сега курсове не са насрочени и затова не можем да ви съобщим условията. Когато бъдат насрочени, ще се съобщат своевременно условията. Следете вестниците.

Беба Йорданова, Добрич — За Росано Браци вижте бр. 14, год. II.

Лина К., Нови Пазар; Мариела Иванова, с. Чепино — Густав Дизъл е починал неотдавна след кратко боледуване. Той е роден във Виена в 1900 г. Учил е първоначално живопис, а след това постъпил в театралната академия. След завършване на театралното си образование достъпва в театъра, въдето скоро става много известен. За първи път е участвувал във филм в 1927 г. Оттогава до края на живота си е участвувал в повече от 40 филма, от които в Италия са снети четири: »Сез небес«, с Иза Миранда, »Мария Малибран«, с участието на съпругата му — известната италианска оперна певица Мария Чеботари, »Калафурия«, с Дорис Дуранти и »Жената на греха«, със шведската киноартистка Вивека Линдфорс.

Емил Богданов, София — Наградите на Американската академия на изкуствата и кинематографите науки, извести под името »Оскар«, за 1947 година са били раздадени както следва:

За най-добър артист — един от ветераните на кинематографията — Роналд Колман (който играе във филми близу 30 години, за участието му във филма »Двоен живот«).

За най-добра артистка — на Лорета Юнг, която също така от доста години работи в киното, за участието и във филма »Дъщерята на чифликчията«.

Другите награди са: За най-добрия филм — »Доброволно съгласие« — в главните роли Грегори Пек и Дороти Мак Гуайр; за най-добра ре-

жисура на Елия Казан — режисьор на филма »Доброволно съгласие« за най-оригинален филм — »Чудото на 34-та улица«; за най-добри снимки »Големи надежди«; за най-добър цветен филм — »Черният нарцис« (английска продукция); за най-добър документален филм — »Скица на смъртта«; за най-добър трикфилм — »Тунт«; за най-добър чуждестранен филм — италианската продукция »Шуишша«.

Група читатели, София — Редакцията при отговаряне на запитванията на читателите не оказва никому предпоставки. Трябва да имате предвид, че желанията са стотици и не може бързо да се отговаря.

Аврам Цемах, София — Отговор на зададените от Вас въпроси ще намерите в излезлите до сега броеве на списанието. Почти за всички филми, които цитирате, сме публикували рецензии, и в повечето от тях са дадени имената на главните изпълнители.

Николай Крючков, Русе — Идеята Ви за издаване на художествен албум със снимки на артисти и биографии за сега не може да се осъществи.

Ц. П. и З. Д. Баня — Ролята на генерал Монтевро в »Дукеса де Ланже« се изпълнява от Пиер-Ришар Вилм. За Жан-Пиер Омон — по-късно.

Т. К. Тиняев, Сопот — Изпращането на студенти в кинематографните институти на Съветския съюз става само от комитетата за наука, изкуство и култура.

Един любител на филмите, Варна — Надяваме се, че в скоро време ще имате възможност да видите нови и по-добри български филми. Програмите в кинотеатрите не могат да се нагласяват според желанията и предпочитанията на отделни зрители.

Д. Балтерманц — НА ДЕТСКО ПРЕДСТАВЛЕНИЕ

Из серията „Най-добрите работи на майсторите на светското фотоизкуство“